

Božena
Němcová

O Popelce

Půjčujeme:

knihy / časopisy / noviny / mluvené slovo /
hudbu / filmy / noty / obrazy / mapy

Fpřístupujeme:

wi-fi zdarma / e-knihy / on-line encyklopedie /
e-zdroje o výtvarném umění, hudbě, filmu

Pořádáme:

setkání s autory / přednášky / koncerty /
filmová představení / výstavy /
aktivity pro děti a jejich rodiče / čtení

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.facebook.com/knihovna

www.e-knihovna.cz

Znění tohoto textu vychází z díla Národní báchorky a pověsti (svazek 1) tak, jak bylo vydáno ve Státním nakladatelství krásné literatury, hudby a umění v roce 1956 (NĚMCOVÁ, Božena. *Národní báchorky a pověsti. Svazek 1*. K vydání připravili Zdeňka Havránková a Rudolf Havel. 2. vyd. Praha : SNKLHU, 1956. 345 s. Národní knihovna, sv. 46).

Elektronické publikování díla Boženy Němcové je společným projektem Městské knihovny v Praze a www.digiBooks.cz.

Autorem portrétu Boženy Němcové na obálce e-knihy je Jan Vilímek.

Text díla (Božena Němcová: O Popelce), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), není vázán autorskými právy.

Citační záznam této e-knihy:

NĚMCOVÁ, Božena. *O Popelce* [online]. V MKP 1. vyd. Praha : Městská knihovna v Praze, 2012 [aktuální datum citace e-knihy – př. cit. rrrr-mm-dd]. Dostupné z WWW: <http://web2.mlp.cz/koweb/00/03/34/77/08/o_popelce.pdf>.

Vydání (obálka, grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.1 z 30. 10. 2012.

O Popelce

Za starých časů bydlel v jednom městě chudý muž, který měl tři dcery. Nebyly ještě vzrostlé, ale bylo na nich vidět, aspoň na těch dvou starších, že budou hezké děvčátka. Ta nejmladší byla celý den v kuchyni při hrubé práci, takže jí vždy jen Popelka říkali, neboť pro samý popel nebylo ani možná poznati, je-li hezká nebo ne. Starší dvě, Kasala i Adlina, byly sice v ženských uměních vyučeny, ale nedělaly nic a zanechaly péči o živobytí docela svým rodičům, takže tito, nemohouce to jinak zmoci, kde co měli na výživu utratili. Jich známí a sousedé, a obzvláště jedna tetka, rozšafná a povážlivá to žena, tuze jim to za zlé pokládali, že je nikam mezi lidí nedají. Ale co, když se holkám nechtělo? Ony chodily celý den se založenýma rukama, Popelka jim všechno k hubě přinést musela, začež ji ještě neustále trýznily.

Jednou v noci řekl muž k své ženě: „Milá ženo, s těmi děvčaty to tak zůstat nemůže, nechceme-li co nejdříve na žebrotu přijít. Zde do služby jít nechtějí, tedy se musím odhodlat a lstí je někam zavést, odkud by cesty domů nenašly.“ Ženě se to ovšem zdálo býti divné, ale nouze je zlá; a tak v poctivost mužovu důvěřujíc, svolila, by dcery druhý den odvedl. Popelka, která u krbu spala, a jak se co hnulo, hned všeho si všimla, slyšela také tu rozmluvu rodičů. Sotva se rozbřesko, vstala tiše a pospíšila k tetce na poradu.

„Já ti sice poradím, ale pod tou výminkou, abys své zlopověstné sestry s sebou zpátky nebrala.“ Nato dala Popelce klubko nití a řekla: „Zůstaň pozadu a uvaž konec někde u blízkého stromu, klubko dej do kapsy, a tak potáhneš nit za sebou a po ní zase cestu domů najdeš.“

Popelka děkovala dobré tetce a šla s klubkem domů.

Časně ráno, když otec vstal a holky vzbudil, řekl k nim: „Mám dnes tuze mnoho práce v lese, takže sám ani nestačím, proto musíte všechny tři se mnou.“

Nechutnalo to rozmarným dívkám, jen Popelka měla již snídani dávno přichystanou, když ony ještě ani ustrojeny nebyly. Když se najedly, šly s otcem. Popelka měla klubičko v kapse a nitku pořád za sebou táhla. Otec vodil je křížem po lese, až přišel do houštiny, kde jim kázal posečkat, až si místo vyhlídne, kde by nejlépe bylo dříví klestit. Na nic nepomyslíce, čekaly holky, jak jim bylo veleno, jen Popelka věděla, kam to bije; a když otec po hodné chvíli nepřicházel, řekla jim: „Mně se všechno zdá, že nás tady otec nechá, a protože půjdeme ho radši do lesa hledat.“

„Ty moudrá vždy něco víš.“

„Inu, nechcete-li, půjdu sama.“

To holky také nechtěly, a tedy šly za ní. Popelka byla dobrého srdce, a nemohla to sestrám udělat, by je samotné v lese nechala. Po nitce, kterou zase do klubička svíjela, přišly šťastně, ač pozdě večer domů. Mrzutě jim otec otevřel, když na dvěře klepaly; vymlouval se ale, že v lese zabloudil, a když pozdě teprv z něho vyšel, že šel raději domů, mysle s jistotou, že ony za ním přijdou.

Ale v noci to slyšela Popelka dobře, jak k ženě pravil: „Věru nevím, jak ty děvčata z lesa cestu našly. Nu to nic nedělá, zejtra je zavedu ještě dále, by snadněji do zámku přišly, kam je chci do služby dát“

Ještě ani nesvívalo, a Popelka již byla u tetky; ale musila jí přislíbit, že nikterak sestry více zpátky nepřivede. Nato jí řekla, by si nabrala popele, kam jen může, a za sebou ho po cestě trousila, tak že cestu zpátky najde.

Ta poděkovala a šla domů. Zase vzbudil otec dcery, aby honem vstaly a se ustrojily, že půjdou s ním do lesa na šišky.

Když se nasnídaly, vzala si Popelka košíček, navrch dala do něho šátek a kousek chleba, dospod ale samý popel, jakož i do kapes. Jak šly, vždycky trochu utrousila, až na to místo, kam je otec zavedl a kde množství šišek leželo. Tu jim řekl otec: „Vy sbírejte zde a já půjdu tam v tu stranu; až budete mít plné loktuše, pak na mne zavolejte.“

Když měly holky loktuše plné, křičely na otce, ale otec byl ten tam.

„Teď musíme jít samy domů, milé sestry,“ řekla Popelka, „otec snad zase zabloudil.“ Tenkrátě uposlechly sestry bez odmluvy a šly s ní domů. Šťastně se tam po zpopelené cestě dostaly. Všecko již spalo, když k chaloupce přišly.

„Vy jste nám utekl, tatínku?“ ptaly se holky.

„I vy bláhové, jakpak bych vám byl utekl? já jsem šel dále do lesa a zabral se tak do své práce, že jsem na vás docela zapomněl, a když jsem pak se chtěl pro vás vrátit, byly jste již pryč; co jsem měl dělati? Šel jsem tedy bližšími stezkami k domovu.“

Kasala a Adlina tomu uvěřily, ale Popelka věděla, co v tom vězí. V noci zase řekl otec: „Zejtra se mi zajisté nevrátíte!“

Matka ho prosila, by od toho upustil a nikam více je nevodil, ale on dokonce jinak učiniti nechtěl. Ještě se ani nerozšířilo, když Popelka zase u tetky byla a všecko jí povídala; ale tenkrátě se na ni tetka opravdu rozhněvala, že sestry zase zpátky přivedla. A ze zlosti dala jí naschvál hrachu, co jen unést mohla, by ho za sebou trousila. Po slunce východu vzbudil otec dcery, řka, aby s ním šly na chvojí. Nasnídaly se a šly. Popelka zůstávala pozadu a pořád hrách za sebou trousila. Tatík je tenkrátě ještě dále zavedl, a okázav jim, kde mají chvojí lámat, odešel jinam.

Slunce stálo již hodně vysoko, když hromadu chvojí nalámaného majíce, po otcí se sháněly. Volaly, hledaly, ale vše darmo. Tu jim Popelka nabídla, že půjdou zase samy domů; koukala na cestě po hrachu, ale hrachu nikde nebylo. Viděla hejna divokých holubů, kteří na cestě seděli, a tudy si lehko pomyslíla, ti že ten hrách sesbírali. Bylo zle; teď teprv sestrám pověděla, co otec zamýšlel. Co měly dělat? Udělaly si z chvoje a z mechu lože a o hladu si pod širé nebe lehly. Ráno vstaly a nasbíraly si jahod k snídani a chodily pak jako bludné ovce po lese. Tu jim Popelka dala radu.

„Já vám povím, holky, co uděláme; já vylezu na strom, a kde uhlídáme nějaké stavení, v tu stranu půjdem.“ Nato vylezla jako veverka na borovici a dívala se na všechny strany, kde by nějaké

obydlí lidské uhlídala. A opravdu viděla v dáli velký zámek. Pamatovala si dobře, v kterou stranu to bylo, pak slezla dolů, řekla to sestřám a všechny kráčely brzy cestou k zámku.

Byl již soumrak, když přišly na zelenou louku, kde zámek stál. Tříkrát ho kolem dokola obešly, ale nebylo tam ani živé duše vidět. Osmělily se tedy a klepaly na vrata. Tu se jim zjevila baba, tak škaředá, že se jí náramně ulekly. Hlavu měla jako opálku, oči vypoulené, vlasy ježaté a tělo tak tlusté, že by ji všechny tři nebyly mohly obsáhnout.

„Co tu hledáte?“ křikla na ně, až se jim srdce strachem zatřásl.

„Ach, zlatá babičko,“ odpověděla Popelka, „my bychom vás prosily jen o něco málo k jídlu, máme ukrutný hlad.“

„Klid'te se tu chvíli odtud, nechcete-li, aby vás můj muž snědl.“

„Ach co si počneme, když vy nás pod střechem nepřijmete? Noc je na krku, nevíme kam jít, a naposled by nás ještě váš muž potkal a snědl; smilujte se nad námi a někam nás schovejte; my vám všechno uděláme.“

„Ach ano, ano!“ křičely jedním hlasem Kasala a Adlina.

„Já vám budu šít šaty, vyšívat střevice a všelijaké šperky strojit.“

„Já vás budu hladit a česat, abyste byla hezčí.“

„A já,“ řekla Popelka, „budu vám vařit ty nejlepší jídla a všechno vám sporádám, abyste nemusela pranic dělat.“

Baba, slovy těmi uchlácholena, dala si říci a vedla je do zámku. Dala jim syrové maso a ovoce. Když se toho ovoce dosyta najedly, šly s babou do sklepa; stál tam velký prázdný sud, do toho je tedy všechny tři schovala a odešla nahoru. Tu klepal muž její na vrata. Plna strachu šla mu otevřít.

Lidojed, který do dveří vkročil, byl tříkrát tak velký jako baba. Sotva se v sednici otočil, zvolal hřmotným hlasem, až se všechno třásl, takže to do sklepa slyšet bylo: „Čichám tady člověčinu; ženo, koho tu máš?“

„I kohopak bych tu měla, mužíčku?“ Nato mu přinesla dobrou večeři, by ho upokojila.

Za chvíli se jí ale zase ptal: „Pověz, babo, koho tu máš?“

„I panáčku, žádného.“

Po chvíli, když se najedl, začal zase: „Musíš tady někoho mítí; pověz.“

Vidouc žena, že by ho delším zapíráním rozzlobila, řekla mu všecko a dokončila: „Ale já bych myslila, abys je nechal na živě; až se tomu všemu od nich naučím, co umějí, pak, budeš-li chtít, můžeš je teprv zabít.“

Když si to lidojed rozložil, učinil jí to k vůli. Nato ho vedla baba do sklepa. Ubohé děvčata myslily, že je po nich veta, že již jde pro ně, aby je sežral. Sotva ho tedy zahlídly, padly na kolena a o živobytí prosily.

„Já vás nechám při živobytí, ale musíte všecko dělat tak, jak jste řekly, sice bude s vámi zle.“

Rády to přislíbily. Časně ráno byla Popelka již na nohou a připravovala snídani; ale sestry jí musely pomáhat, protože lidojed s lidojedkou za třicet osob snědli. Jak vstali, byla snídanež už na stole. To se jim líbilo, obzvláště paní lidojedce, když jí Kasala a Adlina hřívy učesaly a spletly a pěkně ji ustrojily. Starý připověděl, že jim všeho nanosí, co budou potřebovat, aby jen řekly. Prozatím ale jim ničeho nescházelo. Každá si hleděla své práce, a tak jim čas utíkal. Čím dále však, tím více je to tam omrzovalo; ale nebylo žádné pomoci, žádného vykoupení.

Usnesly se jednou vespolek, kdyby to nějak možná bylo, že by své pány zabily. Ale jak? To byla ta otázka, o které dnem i nocí přemýšlely. I k štěstí se jim nahodilo, že se lidojed od Popelky chtěl chléb učit péct. Té příležitosti chtěly použít, domnívajíce se, že to se starou snadněji půjde. Ten den zrána Popelka v peci podpálila, která, poněvadž se tuze mnoho bochníků peklo, také hodně velká byla. Lidojed usadil se u pece a pořád koukal, až oheň shoří, aby ho mohl pak rozhrabat a chléb vsadit. Horkem tím však celý umdlen lehl si na zem a usnul. To bylo, co si holky přály. Jakmile ho uslyšely chrápat, přinesly velké hráze, opřely je o něj, a vší silou najednou do ohně ho svalily. V okamžení byl z lidojeda škvarek. Jednoho měly tedy s krku; jak ale s druhou?

Když baba vstala, přihrnuly se k ní holky a povídaly, aby se dala honem strojit, že se muž její z lesa brzy vrátí a že by se tuze rozhněval, kdyby ji tak dlouho rozcuchanou spatřil. Baba si tedy usedla na stolicí a holky ji začaly česat.

„Shejbněte, babičko, hlavu, abych vám mohla vlasy vzadu hezky uhladit,“ řekla Kasala.

Baba hlavu shýbla a Kasala jí hodila vlasy přes oči, vzala velkou sekeru, kterou jí Popelka podala, a jedním rázem hlavu jí uřala. Potom všecko vyčistily a tělo zakopaly. Jsouce teď plnomocnými paními zámku, prohledaly všecko, kde co leží, a našly mnoho drahých a skvostných věcí, které se jim všechny dobře hodily. Ale ubohé Popelce nastali krušní dnové. Jako dříve, když ještě doma byla, musela všecko dělat, uklízet, prát, vařit, co zatím slečny sestry pořád se jen fintily a titěrnými pracemi obíraly. Popelka byla tomu sice zvyklá a nebylo by jí to přicházelo odporné, kdyby ji byly sestry alespoň jen nesušovaly; tak ale nebylo jim nic vhod, co udělala, za každé dílo, za každou posluhu notně jí vyčinily. Ale co jim bylo platno všecko to fintění, když tam žádného nebylo, komu by se byly zalíbily? To jim také nejvíce mozky vrtalo. Umínily si tedy, že se jedenkrát podívají do toho města, kam lidojed pro potravu chodíval. Jednoho dne vskutku tak učinily a šly do města, které ani tak daleko nebylo, jak se domnívaly. Tam si nakoupily všelijakých šperků a jiných potřebných věcí, pak si zjednaly koně a vůz, najaly sloužící, aby budoucně jen tak po sprostou do města chodit nemusely. Popelce přibylo práce; v domě bylo sice teď více lidí, proto jí ale přece nikdo nepomohl, poněvadž všickni jen se slečnama co dělat měli. Když tyto po druhé do města jely, slyšely, že bude tamější princ velikou hostinu dávat, ku které prý každý přístup míti bude. To bylo něco pro ty ješitné sestry. Hned si nakoupily šatů, aby se mohly co nejskvostněji přestrojit. Tu bylo radění a povídání, když domů přijely, jako by na nich celý svět stál. Popelka ani nevěděla pro samé běhání, kde jí hlava stojí. Ráda by se byla také jednou do takových šatů přestrojila a někam podívala, ale bála se vždy sestrám o tom se zmíniti. Než když viděla takové připravování a pořád jen

o krásném princovi povídati slyšela, osmělila se a poprosila sestry, aby ji s sebou vzaly.

„Tebe?“ osopily se na ni obě; „nu, to bychom si krásné cti dobyly.“

„Dejte mně jen některé z vašich obnošených šatů a uvidíte, když se čistě ustrojím, že budu lépe vypadat.“

„Co si ta Popelice o sobě myslí! Snad ne docela, že bude hezčí než my? Z toho nebude nic. Zůstaň ty jen doma a hlídej hospodářství, za to ti pak povíme, co se ve městě dalo.“

Popelka mlčky odešla, ale oči se jí slzami zalily pro tu nelaskavost hrdých sester. Na den k slavnosti určený vstaly sestry časně ráno. Tu bylo křiku a poroučení; všickni, kde kdo byl, měli práce plné ruce, až odjely. Když si Popelka trochu oddechla, vzala koště a šla do sednice, aby zametla a uklidila. Tu jak se shýbá a dívá, aby nikde ani prášku nezůstalo, spatří v jednom koutě něco blýskavého. I zvedne to a vidí, že je to zlatý klíček. Od čeho je asi ten klíček, pomyslí sobě a jde honem hledat, kam by patřil. Ale nebylo žádné skříně, žádných dveří, žádné truhly, ku které by se byl klíček hodil. Když nahoře všecko prohlídla, vzala světlo a šla do sklepa. Tu viděla v koutě dvířka, u kterých byl malý zámek přivěšen. K tomu patřil zlatý klíček. Otevřela a nic se nebála, nýbrž s chutí vešla do tmavé chodby, kterou před sebou viděla. Několik kroků dále byly zase dvěře, které se tím samým klíčkem otevřít daly. Ale jak se ulekla, když vejdouc do síně, viděla světlo tisícerým bleskem o stěny se odrážeti! Tu byly na podlaze hromady stříbra a uprostřed stál z ryzího stříbra uměle dělaný stůl a na něm stříbrná truhlička. Z první síně bylo otevřeným obloukem viděti do druhé. Ta byla ze zlata a uprostřed byl zlatý stůl a na něm zlatá truhlička. • Z té šlo se do třetí. Obě prvnější nebyly však nic proti této; tu byly stěny samým drahým kamením posázeny, tak jako když je nebe nejhustěji hvězdami poseto; vprostřed stál železný stůl, na něm železná truhlička. Když si Popelka síně ještě jednou prošla a dosti se nakoukala, šla a otevřela nejdříve železnou truhličku. Jak víko pozdvihla, viděla zlatými slovy na něm psáno: „Kdo sem ponejprv

vkročí a železnou truhličku otevře, tomu patří, co ve všech třech nalezne, jakož i všecko, co zde stojí. V čele této síně je největší kámen, kdo na ten zatlačí, tomu se zeď otevře. Tam se pase bílý koník, kdo naň vsedne, musí říci: ‚Mha za mnou, mha přede mnou,‘ a koník ho donese, kam se mu zlíbí. Ale všecko to bohatství jen třikráte a jenom dobrému k štěstí pomůže, špatnému však k neštěstí.“

Když to Popelka přečtla, koukla, co je více ve skříni, a tu vytáhla bílé šaty, kolem a kolem zlatem vyšíváné a drahými kameny ozdobené. Všecko, co k nádhernému ústroji patřilo, leželo pod šatami; konečně vytáhla také roztomilé zlaté pantoflíčky. Popelka nebyla sice marná, ale ten skvostný oblek ji přece tak mocně lákal, že se konečně do něho ustrojil musela. Běžela tedy rychle zpátky, a svlékši zapopelené šaty, čistě se umyla a pospíšila zase do sklepa. Tam vzala šaty ze skříně a do nich se oblékla. Od hlavy až k noze s malinkým pantoflíčkem, vše jí tak dobře padlo, jako by to ulil. „A teď,“ řekla se zalíbením se prohlížeje, „sednu na koníka a podívám se také na tu slavnost a na toho krásného prince. Že mne sestry nepoznají, tím jsem jista; neboť by se snáze smrti nadály, nežli že v takovém šatě ušpiněná Popelka vězí.“ Šla tedy, zatlačila na kámen, jenž byl největší a v průčelí se třpytil, a vyšla na zelenou louku. Opravdu se tam pásal koník jako sníh bílý. Vzala ho za uzdu a směle se na něj vyšvihnouc, řekla: „Dones mě, koníčku, do města; mha za mnou, mha přede mnou!“ A jako vítr letěl s ní poslušný koník k městu. Za chvíli byli v knížecím zámku. Popelka slezla, přivázala bělouše ke sloupu a šla nahoru do hodovní síně. Všichni hleděli s úžasem na krásnou pannu. Princ, kterýžto právě s Kasalou a Adlinou se bavil, rychle je zanechav, zvědavě k neznámé panně přistoupil. „Kdo jsi, krásná panno,“ tázal se jí, „jež přicházíš, abys hostinu svou přítomností okrášlila?“

„Jestli vám to milé, abych se zde chvilku pozdržela, nechtějte moje jméno vědět.“

Na ta slova se jí princ více neptal, ale ke stolu ji vedl. Bála se sice trochu, aby ji sestry nepoznaly, ale tyto, ač s ní oka nespustily, přece

na Popelku ani nepomyslyly. Po tabuli se tancovalo; ale princ neměl již pro nic jiného ani oči ani mysl, než pro krásnou cizinku. On se neobdivoval krásnému šatu, skvělým diamantům, on viděl jen její krásu, naslouchal jen milým zvukům, které jí tak líbě se rtů splývaly. Popelka se ale opravdu sama sobě divila, kde se to v ní vzalo. Co se jí princ ptal, a toho bylo hezky mnoho, na všecko mu tak rozumně, tak vtipně a povážně odpovídala, jako by na vysokých školách cvičena byla. Co na sebe královský šat oblékla, byla celá jiná.

Už se hodně připozdívalo, když si teprv vzpomněla, že musí domů. Nemohla se však prince nijak zbavit a musela s ním jít dolů, tam se mu ale vysmekla z ruky, a rychle na koníka se vyhoupnouc, byla ta tam. Darmo uháněl princ na svém nejrychlejším koni za ní, chtěje ji dohonit, – Popelku nebylo více viděti. Když přijela domů, svlékla se sebe šaty a dala je zase do truhličky, pak vzala na sebe zapopelenou sukni a pospíšila nahoru, aby bylo všecko přichystáno, až sestry přijedou. Nešlo jí to však tenkrát dohromady, takže měla ještě mnoho co dělat, když se obě sestry vrátily. Tyto ale si tenkrát takových maličkostí ani nevšimly, protože samy s sebou dost co dělat měly.

„Tak mně přece povídejte, jak jste se tam měly a zdali se vám to líbilo?“

„Dobře jsme se měly, to si můžeš pomyslit; a líbilo se nám to tak, že tam zejtra zase půjdeme.“

„Ach, to mne přece vezmete s sebou.“

„Na to si ani nepomejšlej; ty se nehodíš do takové společnosti, kam vznešené princezny chodí.“

„Copak tam bylo za princeznu? Vždyť mně to aspoň můžete povědít.“

„Ba, to se ani povědít nedá; takovou krásu jsme nikdy ještě neviděly. A jaké měla šaty! Však to jenom jí děkovati musíme, že bude zejtra zase taková hostina. Princ se do ní zamiloval, a ona mu ujela; teď neví, jak by se s ní shledal, a myslí, že zejtra jistě zase k hostině přijde.“

Popelce ty slova celou noc hlavu mátlý. Ráno, sotva byly sestry z domu, běžela do sklepa, by se do druhé truhličky podívala. Tam ležely šaty růžové barvy, stříbrem těžce vyšité, jakož i všecko ostatní k slušnému ustrojení potřebné; jediné pantoflíčky musela z prvnější truhličky vzítí. Líbila se sama sobě, když v lesklé stříbrné stěně na sebe pohlížela. Pak šla k svému koníkovi, který ji vbrzce do města donesl.

Princ seděl u stolu jako na trní; kdykoliv se dvěře otevřely, myslil, že to očekávaná neznámá. Konečně se dvěře rozlítly, hedvábný šat v nich zašustil a blažený pohled princův dosvědčil, kdo přichází.

„Ach jak jste mě včera tak kvapným odjezdem zarmoutila!“ řekl princ, když s ní byl samotén.

„Nemohu jinak,“ odpověděla Popelka, „a chcete-li, abych vás ještě jedenkrát navštívila, nesmíte mě zde zdržovat.“

„Vy nevíte, jak těžká je to pro mne úloha; ale podrobím se vůli vaší s tou výminkou, že zejtra zase přijdete.“ „Zajisté dané slovo vyplním.“

A tedy, když byl čas, aby se zpátky vrátila, princ ji déle nezdržoval, koje se nadějí, že ji zejtra zase uhlídá. Když přijela domů, rychle se svlékla a k své práci odešla; sotva s ní byla hotova, přišly obě sestry.

„Jakpak jste se dnes měly?“ ptala se jich Popelka. „Byla tam zase ta princezna?“

„Ovšem že byla, a krásněji než včera ustrojena; zejtra bude zase hostina, a tu tak lehce nevyklouzne. Můj bože, co ten princ jen na ní vidí? Ovšem že je hezká, ale vždyť je také ještě jiných hezkých děvčat na světě dosti, a nemusel se právě do ní tak zbláznit.“

„Kdyby jí nebylo, kdo ví, jestli byste se nebyly kněžnami staly?“ řekla na to Popelka.

„A co ty se do takových řečí pleteš? Hleď si své práce a nestarej se o nás,“ odbyla Adlina sestru Popelku. Ta tiše odešla a pomyslíla si v srdci: Vy bloudí, já bych přece své štěstí za vaše nesměnila!

Třetí den ráno odjely sestry skvostně nastrojeny, a Popelka, sotvaže trochu uklidila, pospíchala opět do sklepa. Tenkrát otevřela stříbrnou truhličku. Tam byly modré šaty, stříbrem a perlami vyšité. Když se oblékla, třpytily se jí diamanty na krku a na hlavě. Tak přistrojena jela po třetí na koníku do zámku. Princ dal rozkaz, až vrátný uhlídá princeznu (za níž ji všickni drželi), aby mu to přišel oznámit. Neseděl dlouho u stolu, když vrátný příběhna jemu oznamoval, že vidí zdaleka někoho na bělouši přijíždět. Princ letěl dolů, ale Popelka mu již přišla vstříc. Byl spokojen a vesel, neb se s jistotou domníval, že mu tenkrát neujde. Každý byl dychtiv dovědět se, jak to as dopadne. Princ ji neustále prosil, by neodjížděla, aby mu pověděla, kdo je, a jeho manželkou se stala.

Ale na všechny vroucí prosby dostal za odpověď: „Nežádejte toho ode mne, neboť je možná, že by vám to ani nebylo milé. Upokojte se tím, že jsem zde vám k vůli.“

„Ale jak dlouho chcete pobýt? A kde vás mám potom hledat?“

„O to ať se osud postará.“

Tak nebohého prince odbývala. Konečně přišel čas, by opět domů odjela. Jakmile kníže pozoroval, že se chystá k odjezdu, dal jednomu sloužícímu tajné znamení, a ten odběhl. Za chvíli doprovázel Popelku dolů a pořád ji ještě prosil a zdržoval. Ona ale rychle od něho odešla a k svému bělouši pospíšila. Tu ale najednou cítila, že jí nohy na zemi váznou. I koukla se co to, a viděla, že je zem kolem dokola jakousi pryskyřicí namazána. Ještě si pořád z toho pomáhala; když ale najednou prince za sebou zahlídla, trhla sebou a čerstvě na koně vyskočila; tento hbitě všecko přeskočil, a již ho žádný neviděl. V kolomazi zůstal však v zástavě zlatý pantoflíček. Kníže želel, že se mu jeho lest nepoštěstila; těšilo ho to ale přece, že aspoň něco má, podle čeho by neznámou milenkou nalézt mohl.

Neméně bolelo též srdéčko Popelku. Ještě jí, co se pamatovala, nikdo tak libých a milostných jmen nedal, nikdo s ní tak vlídně a tak laskavě nezacházel, slovem nikdo ji ještě tak nemiloval, jako právě onen krásný princ. Což divu, když si ode všech opovržená Popelka přála, aby s ním do smrti živa býti mohla. Smutně se s koníčkem

rozloučila; smutně skvostný šat do truhličky kladla. „Ach, jak mne Bůh za mou marnost potrestal,“ pravila, když jedinký pantoflíček ukládala. „Teď jsem ztratila srdce a pantoflíček; mohla bych ovšem býti šťastna, ale mohu-li pak tomu všemu věřit? Zdalipak to není nějaké kouzlo? A naposled budu ještě za svou všetečnost a ztrátu pantoflíčku potrestána!“

Tak naříkajíc šla zase nahoru po své práci. Sestry přijely domů, ale ona se jich tenkrát o nic neptala. Než těmto jely huby beze všech otázek.

„To mu přejeme,“ řekla Kasala, když jim Popelka lože chystala. „Proč se zbláznil do takové čarodějnice a nezůstal raději při nás! Teď může líbat pantoflíček.“

„Což víš,“ odpověděla Adlina, „jestli se zejtra nepřihlásí?“

„To by tam byla již dnes zůstala.“

„Kdopak se bude o to příti; pojedeme tam, a hodí-li se nám na nohu, stanem se jedna neb druhá kněžnou.“ „Copak je to s tím pantoflíčkem?“ ptala se Popelka. „Ty chceš také všechno vědět; nu ale povědít ti to mohu. Včera tedy přišla ta princezna opět ke dvoru; kníže si celý den žádného ani nevšimnul a jenom pořád s ní se obíral. Když měla odjet, dal to místo, kde kůň její stál, kolomazí potřít, aby tam uvázla. Ale ona nebyla tak hloupá a šikovně vyklouzla, jenže tam pantoflíček nechala. Kníže dal hned ohlásit, že se zejtra z celého okolí všechny panny a paní v jeho zámku sejítí mají, a která z nich pantoflíček obuje, ta, bude-li svobodna, že se jeho manželkou stane. On myslí, že je neznámá z jeho země a že žádná nemůže míti tak malou nožku jako ona. Možná ale, že se v tom omejlí a sám sebe zklamá.“

„Vždyť vy samy také máte malé nožky, možná dost, že pantoflíček obujete,“ řekla na to Popelka.

„Uhlídáme, až jak zejtra bude.“

Ráno, dříve než odjely, stáhla si každá nohy, až jí slze bolestí po tváři tekly, jen aby do pantoflíčku vléztí mohla.

Ubohá Popelka nevěděla, co má dělat: má-li za nima jíti, anebo zůstat doma. Láska však zvítězila nad strachem. Šla do sklepa,

oblékla na se modré šaty a pantoflíček zaobalila do šátku. Pak hodila navrch své všední šaty, a tak se s Pánembohem na cestu vydala. Šťastně přišla za půl dne do města. Šla rovnou cestou do zámku. Tam se však sotva protlačit mohla, nebol se bylo sešlo ženských veliké množství. Na každé tváři bylo čisti buď naději a důvěru, buď žalost nebo zlost zklamaného srdce. Ta se těšila, jestli pantoflíček obuje, ona se zase mrzela, že jí byl malý. Když vešla až do sálu, viděla v jednom výklenku také své sestry sedět. Vypadaly jako kyselé jablka, z čehož soudila, že se do pantoflíčku nedostaly. Ta malinká, hezounká příčina všeobecného pobouření ženského pohlaví ležela na skvostném koberci uprostřed síně. Princ seděl na trůně a hleděl smutně na to hemžení; neďíval se na nohy, nýbrž jen na tváře, ale nenašel potud, co hledal. Jedna z nejposlednějších byla Popelka.

„Adlinko, jen se, prosím tě, podívej, není to tamhle ta naše Popelice?“

„Ba máš pravdu, že je.“

„Co tady dělá? Pojď, půjdeme pro ni. Ta ať se těší! Nechá všechno doma a jde sem na podívanou.“

Chtěly ještě více říci a výhrůžky hned vyplnit; ale slova jim zůstala v ústech, když viděly, že i Popelka se ke koberci blíží a pantoflíček obouvá.

„To je snad ona!“ křičely všechny jedním hlasem, když viděly, že Popelka do pantoflíčku vklouzla jako nic.

Princ, který zamyšlen posledního výjevu ani si nevšimnul, na to vykřiknutí jako střela s trůnu sletěl a k Popelce přistoupil, aby se přesvědčil, že je jí pantoflíček právě dost. Tu shodila se sebe svůj všední šat a ukázala i druhý pantoflíček.

„Tys to, moje krásu?“ divil se princ. „Ach netrap mě déle,“ prosil před ní kleče. „Vyslyš prosby mé, buď mou manželkou.“

„Nuže chci tobě po vůli býti,“ řekla Popelka, „jestli sprosté děvče za svou manželku přijmouti se neostýcháš.“ „Ať jsi kdokoliv, ty budeš mou chotí.“

Nato ji posadil vedle sebe na trůn a za kněžnu ji prohlásil. Sestry div zlostí nepukly. Ona ale nebyla tak zlá a nestyděla se za ně, jako ony za ni. Řekla tedy všecko svému ženichovi a šla jim naproti. Když viděly, že jim ta zlost nic není platna, stavěly se jí do očí jako andělé, by se jim také trochu slávy dostalo. Blažený kníže vystrojil skvostnou svatbu, na níž se nevěsta co nejjasnější hvězda třpytila. Když byli mladí manželé sami, svěřila Popelka svému choti tajemství velkého bohatství a prosila ho, by tam s ní dojel. Uposlechna princ podivil se kráse a nádhernosti těch podzemních síní. Nato si vzali, co jen oba nabrat mohli, takže naložili na vůz desetkrát tolik, co celá zem stála. To udělali třikráte.

Kasala a Adlina, které teď neustále okolo kněžny byly, nevěděly posud, jak k tomu sestra přišla. Přičiňovaly se tedy všemožně, aby se toho dopátraly. Kněžna, učiněná to dobrota, myslíc, že ta jejich upřímnost je opravdivá, také jim to jednou svěřila. Od té chvíle neměly v městě žádného stání a záhy do svého zámku se odebraly. Bylo jim jen o to, by se též do tajného pokladu podívaly. Když tedy domů přijely, byla první jejich práce dvířka ve sklepech hledati; a poštěstilo se jim, že je našly. Že však klíček neměly, musely dveře mocí otevřít. Jak tu tolik bohatství viděly, zůstaly jako omámeny a začaly do zástěr, do kapes, a kam jen která mohla, stříbro, zlato a drahé kameny bráti. Když měly dost, šly nahoru, by to vysypaly. Zdálo se jim toho však ještě málo, šly tedy ještě jednou; to jim ale přišlo draze. Jak přistoupily ke dveřím, vyskočily na ně dvě veliké černé kočky, pověsily se jim na krk, a kde je popadly, tam je ostrými drápy škrábaly, až obě bez sebe na zem upadly. Když opět smyslu nabyly, vylezly s nesmírnou bolestí ze sklepa nahoru. Jaké ale bylo jejich leknutí, když se na sebe podívaly a viděly, že mají hladké tváře navždy zohyzděné a rozdrápané! Tu si vzpomněly, že nechaly ty klenoty v pokoji ležet, a honem tam pospíšily. Ale místo zlata, stříbra a drahých kamenů nebylo tam nic jiného než hromádka oblétkových kamenů. To byly rány! Krása pryč, bohatství pryč! Vlasy z hlavy si škubaly, kdykoliv na to pomyslíly, až konečně

z toho do těžké nemoci upadly, z které jen přičiněním mladé kněžny vyvázly.

Když byly zdravý, jely všechny tři do města pro své rodiče. Ubohé byli již staříčké a musili se žebrotou živit. Což divu, že se radostí skoro zbláznili, když taková vznešená paní pro ně přijela, v níž svou dceru poznali. Vzala si je s sebou. Jednou šla zase Popelka se svým manželem do sklepa se podívat, ale nemohla nikde dvířka najít; všecko bylo navždy zmizelo. Tu se tomu podivila, ba ani si to vysvětlit nemohla, až se jí jedenkrát sestry přiznaly, co udělaly a jak je duchové za jich lakomost potrestali. Popelka však věděla lépe, za jakou vinu trestu došly. Nebylo toho ale mladým manželům tuze líto, an měli bohatství dost a dost. Žili spokojeně a šťastně, poddaným činili dobře, a nebesa jim za to požehnávaly.

Božena Němcová
O Popelce

Vydala **Městská knihovna v Praze**
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. vydání
Verze 1.1 z 30. 10. 2012